

Etapy kształtowania się umiejętności syntezy i analizy głoskowej

Instrukcja do ćwiczeń syntezy głoskowej czyli łączenie głosek w słowa

Polecenie kierowane do dziecka: „Posłuchaj uważnie i powiedz, co usłyszałeś” (k-o-t, m-a-k, b-u-t) – poszczególne głoski wymawiamy bardzo krótko – bez przygłosu „y” (nie mówimy „ky” lub „ka” tylko „k”)

1. Ćwiczenia syntezy słów 3-głoskowych w oparciu o obrazki (Polecenie: „Pokaż obrazek, o którym mówię: d-o-m”).
Przykłady słów: ule, osa, oko, Ewa, Ala, Iza, Ela, Ula, Ola, dom, las, kot, nos, kok, mak, sok, rak, but, ser, lok, rok, bar, kos, lis.
2. Ćwiczenia syntezy słów 3-głoskowych bez obrazków; w przypadku trudności w syntezie należy wprowadzić ułatwienia (la-s, ma-k, o-sa), ale na koniec powtórzyć w pełnym rozbiciu na głoski (l-a-s, m-a-k, o-s-a).
3. Ćwiczenia syntezy słów 4-głoskowych o prostej budowie fonetycznej (ułatwienie: ma-s-a, no-g-a, ru-r-a).
Przykłady słów: kura, kara, sowa, noga, moda, meta, rura, koza, waga, rama, mata, buda, wata, woda, zupa, pole, kula, para, dama, kawa.
4. Ćwiczenia syntezy słów 5-głoskowych o prostej budowie fonetycznej.
Przykłady słów: komar, wazon, korek, wagon, zegar, koral, Marek, burak, mazak, robak, temat, kuzyn, metal, baran, motyl, rower, tasak, pasek, balon, zamek.
5. Ćwiczenia syntezy głoskowej słów dłuższych.
Przykłady słów: kalarepa, karuzela, makaron, samolot, parasole, pomidor.

Instrukcja do ćwiczeń analizy głoskowej czyli wyodrębnianie głosek w słowie

1. Ćwiczenia w wyodrębnianiu samogłoski na początku słowa
Polecenie kierowane do dziecka: „Posłuchaj uważnie i powiedz, jaką głoskę słyszysz na początku słowa, gdy mówię...” (ule, osa, oko, Ewa, Ala, Iza, Ela, Ula, Ola); dla ułatwienia wyodrębniana głoska może być wydłużana (np. ooosa).
2. Ćwiczenia w wyodrębnianiu spółgłoski na początku słowa
Polecenie kierowane do dziecka: „Posłuchaj uważnie i powiedz, jaką głoskę słyszysz na początku słowa, gdy mówię...” (dom, las, kot, nos, kok, mak, sok, rak, but, ser, lok, rok, bar, kos, lis); dla ułatwienia wyodrębniana głoska może być zaakcentowana.
3. Ćwiczenia w wyodrębnianiu spółgłoski na końcu słowa
Polecenie kierowane do dziecka: „Posłuchaj uważnie i powiedz, jaką głoskę słyszysz na końcu słowa, gdy mówię...” (dom, las, kot, nos, kok, mak, sok, rak, but, ser, lok, rok, bar, kos, lis).
4. Ćwiczenia w wyodrębnianiu samogłoski na końcu słowa
Polecenie kierowane do dziecka: „Posłuchaj uważnie i powiedz, jaką głoskę słyszysz na końcu słowa, gdy mówię...” (ule, osa, oko, Ewa, Ala, Iza, Ela, Ula, Ola).
5. Ćwiczenia w wyodrębnianiu głoski w środku słowa
Polecenie kierowane do dziecka: „Posłuchaj uważnie i powiedz, jaką głoskę słyszysz po „m”, gdy mówię „mak” (podobnie: ule, osa, oko, Ewa, Ala, Iza, Ela, Ula, Ola, dom, las, kot, nos, kok, mak, sok, rak, but, ser, lok, rok, bar, kos, lis).
6. Analiza 3-głoskowych słów
Polecenie kierowane do dziecka: „Powiedz po kolei każdą głoskę w słowie...” (ule, osa, oko, Ewa, Ala, Iza, Ela, Ula, Ola, dom, las, kot, nos, kok, mak, sok, rak, but, ser, lok, rok, bar, kos, lis).
6. Analiza słów 4-głoskowych o prostej budowie fonetycznej: kura, kara, sowa, noga, moda, meta, rura, koza, waga, rama, mata, buda, wata, woda, zupa, pole, kula, para, dama, kawa, (dla ułatwienia można dzielić na sylaby, np. po-le, wo-da).
7. Analiza słów 5-głoskowych o prostej budowie fonetycznej: komar, wazon, korek, wagon, zegar, koral, Marek, burak, mazak, robak, temat, kuzyn, metal, baran, motyl, rower, tasak, pasek, balon, zamek
8. Analiza słów dłuższych: kalarepa, karuzela, makaron, samolot, parasole, pomidor.

mgr Kinga Czajewska
mgr Beata Murzynowska